

SPIS TREŚCI

SŁOWO WSTĘPNE	9
CZĘŚĆ PIERWSZA	
NATURALIZAM I PRAGMATYZM W AKSJOLOGII AMERYKAŃSKIEJ	11
WSTĘP	13
1. NATURALISTYCZNA ORIENTACJA W AKSJOLOGII AMERYKAŃSKIEJ DWIE WERSJE „TEORII ZAINTERESOWANIA”	
– DAVIDA WIGHTA PRALLA I RALPHA BARTONA PERRY’EGO	17
1.1. Aksjologia Ralpha Bartona Perry’ego	18
1.2. Estetycznie zorientowana teoria Dawida Wighta Pralla	28
2. AKSJOLOGIA PRAGMATYZMU: JOHN DEWEY	
I JEGO KONTYNUATORZY	35
2.1. Wkład amerykańskiego pragmatyzmu do teorii wartościowania	36
2.2. Pragmatyzm Deweya jako filozoficzna podstawa liberalizmu amerykańskiego	48
2.2.1. Naturalistyczna, aktywistyczna i umiarkowanie indywidualistyczna koncepcja człowieka	50
2.2.2. Pozytywna koncepcja wolności	51
2.2.3. Instrumentalistyczne rozumienie ekonomiki i polityki jako środków realizowania celów aksjologicznych	52

2.2.4. Koncepcja postępu społecznego i rola nauki	53
2.2.5. Radykalna wersja partycypacyjnej demokracji jako sposobu życia	53
2.2.6. Koncepcja powszechnej edukacji społecznej	55
3. TEORIA WARTOŚCIOWANIA CLARENCE’A IRVINGA LEWISA	57
4. NEOPRAGMATYCZNY ETNOCENTRYZM RICHARDA RORTY’EGO	73
CZĘŚĆ DRUGA	
WSPÓŁCZESNA ESTETYKA AMERYKAŃSKA	
WYBRANE KONCEPCJE	93
WSTĘP	95
1. ZAGADNIENIA METAESTETYCZNE I METODOLOGICZNE	98
2. PROBLEMATYKA EPISTEMOLOGICZNA	99
3. ONTOLOGICZNE PROBLEMY DZIEŁA SZTUKI	100
4. FILOZOFIA SZTUKI A NEOAWANGARDA ARTYSTYCZNA	101
5. FILOZOFIA SZTUKI A SZTUKA POPULARNA	102
6. CZY ESTETYKA MOŻE BYĆ SPROWADZONA DO FILOZOFII SZTUKI?	102
1. KONTEKSTUALISTYCZNO-EMOCJONALISTYCZNA FILOZOFIA SZTUKI STEPHENA C. PEPPERA	103
1.1. O naturze i klasyfikacji emocji	107
1.2. O zasadach organizowania emocji w sztuce i organizowania dzieła sztuki poprzez emocje	112
1.3. O sposobach stymulowania emocji przez sztukę i zasadniczych formach reagowania na dzieło sztuki	115

1.4. O swoistości emocji artystycznych. Koncepcja emocji podwójnie pochodnych i dystansu psychicznego	119
1.5. „Sztuka dostarczająca czystego zadowolenia” i „Sztuka przynosząca uspokojenie i ulgę”	124
1.5.1. Koncepcja napięć fizycznych i progę bólu a natura przyjemności i przykrości	124
1.5.2. Sztuka dostarczająca czystego zadowolenia	127
1.5.3. Sztuka przynosząca uspokojenie i ulgę Negatywne wartości estetyczne	128
2. CZY MOŻLIWA I POTRZEBNA JEST FILOZOFICZNA TEORIA SZTUKI?	
ANTYSENCJALIZM W AMERYKAŃSKIEJ FILOZOFII SZTUKI	137
2.1. Filozofia analityczna o krytycznym stanie estetyki	139
2.1.1. Początki antyesencjalizmu	139
2.1.2. Dominacja antyesencjalizmu w estetyce amerykańskiej – Morris Weitz, William Kennick, Marshall Cohen	144
2.1.3. Krytyka antyesencjalizmu	153
2.2. Benjamin Tilghman – ostatni Mohikanin antyesencjalizmu	157
2.2.1. Konkluzje: osiągnięcia i słabości antyesencjalizmu	160
3. PERCEPTUALIZM ESTETYCZNY MONROE’A C. BEARDSLEYA	165
3.1. Uwagi wstępne	165
3.2. Dzieło sztuki jako przedmiot estetyczny	171
3.2.1. Kłopoty z definicją	171
3.2.2. Koncepcja jakości estetycznych jako dystynktywnych cech przedmiotu estetycznego	175
3.3. Teoria doświadczenia estetycznego i wartości estetycznej	179
3.3.1. Doświadczenia estetyczne	180
3.3.2. Wartości estetyczne	187
3.3.3. Wartościowanie dzieła sztuki i krytyka artystyczna	189

4. INSTYTUCJONALNA TEORIA SZTUKI GEORGE'A DICKIEGO	195
5. KULTUROWA KONCEPCJA SZTUKI JOSEPHA MARGOLISA	221
6. NEOPRAGMATYCZNA ESTETYKA RICHARDA SHUSTERMANA	239
6.1. Dlaczego Shusterman ma rację, krytykując elitarystyczną koncepcję sztuki popularnej i walcząc o jej rehabilitację?	240
6.2. Obrona ważności doświadczenia estetycznego w estetyce i życiu	243
6.3. Projekt somaestetyki oraz koncepcja estetyzacji etyki i życia ludzkiego	247
INDEKS OSÓB	251